

**Concerti piccoli per solisti grandi на Борислава Танева
в Национално музикално училище „Любомир Пипков”**

Александър Василенко

На 26-и февруари т.г. в изпълнената с възторжена публика концертна зала на НМУ „Л. Пипков” – София се състоя същински паметно събитие. Окачествявам забележителната вечер, изпълнена с цял многоцветен букет от инструментални концерти за малки и подрастващи солисти точно по този начин, без да се опасявам от употребата на едно толкова клиширано определение. Наистина, подобен концертен формат е напълно нов и необичаен, а всъщност изключително труден за пълноценна реализация. Да, разбира се – мястото на действието (съответно институцията-домакин с всички участници и съучастници) бе най-логичното с оглед предназначението на музикалните образци. Оттук насетне започват впечатленията и констатациите, насочени към изключителните предизвикателства по организацията, подготовката и успешната сценична реализация на мащабния проект. На първо място, програмата:

АВТОРСКИ КОНЦЕРТ

на

БОРИСЛАВА ТАНЕВА

Младежка филхармония „София”,

Диригент Славил Димитров

Солисти: Надежда Стоянова – пиано, Зара Захариева – цигулка, Гергана Кръстева – пиано, Никол Липовска – флейта, Андрей Ганев – пиано, Боян Еленков – фагот, Филип Петров – пиано, Калин Матакиев – пиано, Мая Карадимитрова – виолончело.

1. КОНЧЕРТО ПИКОЛО ЗА ПИАНО

Пеперуда

Pour E.

Токата

изп. Надежда Стоянова III клас от класа на Милена Павлова

2. КОНЧЕРТО ПИКОЛО ЗА ЦИГУЛКА

Vivo. Cantabile. Vivo

изп. Зара Захариева V клас от класа на Благородна Танева

(Световна премиера. Творбата е написана със съдействието на Музикаутор)

3. КОНЧЕРТО ПИКОЛИСИМО ЗА ПИАНО

Valse – rondo. Allegro

изп. Гергана Кръстева II клас от класа на Любов Шишева

4. КОНЧЕРТО ПИКОЛО ЗА ФЛЕЙТА

Игра

Пасторал

Шега

изп. Никол Липова VII клас от класа на Ива Любомирова

5. ИМПРЕСИЯ ПИКОЛА ЗА ПИАНО

Liberamente. Animato.

изп. Андрей Ганев VII клас от класа на Анна Тодорова

6. СИЦИЛИАНА ЗА ФАГОТ

Nostalgico. Comodo

изп. Боян Еленков XI клас от класа на Сабина Йорданова

7. ТОКАТА ПИКОЛА ЗА 4 РЪЦЕ

Giocososo. Allegro vivace

изп. Филип Петров V клас от класа на Ангел Николов и Калин Матакиев

IV клас от класа на Димитър Кънчев

8. КОНЧЕРТО ПИКОЛО ЗА ВИОЛОНЧЕЛО

Разходка

Приказка

Спунк

изп. Мая Карадимова VI клас от класа на Теодора Атанасова

Чудесно подготвен оркестър, съставен от ученици от НМУ, под повече от убедителното ръководство на маестро Славил Димитров – наясно съм колко е специфично трудно и с каква сериозна отговорност е натоварено овладяването на една толкова разнообразна и наситена програма с млади оркестранти и с невръстни солисти (повечето без всякакъв опит в това амплоа). Тези невръстни солисти от своя страна бяха чудесно подготвени от своите педагози и като цяло оставиха много добри впечатления. Наред с разнообразието по отношение на инструментариума (пиано, лъкови струнни, дървени духови), солиращите артисти ни предоставиха една твърде пъстра картина по посока възрастовата градация (от едва достигащата педалите пианистка Гергана Кръстева до вече влизания в категорията на младите музиканти с натрупан сценичен опит фаготист Боян Еленков). Това многопосочно разнообразие бе една ярка отличителна черта на концертното събитие, което наред с логично наситеното присъствие на съпричастна публика, в значителната си част съставена от родители, роднини и приятели, създаде автентична празнична обстановка.

Що се касае до музиката, която бе основата и непосредствения повод за цялостния букет от инструментални концерти, ще споделя своя (и на многото присъствали колеги) респект пред творческата инвенция на Б. Танева по отношение на тематизма, на структурирането на музикалната материя, на въвеждането на достъпно (в различно степенуване, разбира се) ниво в наложилите се традиционни жанрове и начини на художествен изказ... Наблюдавах поведението и реакциите на младите оркестранти и солисти, както и съответно на най-младата част от публиката. Възпроизвеждаха и възприемаха музиката с непосредствено съпричастие, със спонтанен възторг. Борислава Танева притежава очевидното, рядко срещано умение да общува с младия изпълнител на достъпен (но без допускани компромиси и целенасочена преднамереност) език. Разбира се, усещането за празник се подсилваше и от съпричастната публика – един толкова важен фактор за самочувствието, за пълноценното себеусещане на бъдещия зрял интерпретатор...

Тук бих се фокусирал върху прозвучалите през тази концертна вечер клавирни произведения. Не само защото те заемаха близо половината част

от програмата; не само, защото моята специалност и опит ми дават необходимата компетентност да коментирам; но и защото три от творбите в непосредственото минало бяха изпълнявани нееднократно, включително на най-престижни концертни форуми, от мои възпитаници (визирам *Концерто николо за пиано, Импресия николо за пиано, Токата николо за 4 ръце*). Познавам следователно отблизо и по непосредствен начин фактурата и структурата на тези творби, „щудирал” съм ги досконално заедно с изпълнителите... Възхитителна е инвенцията и лекотата, с която Борислава Танева създава ярки, запомнящи се теми; начинът, по който ги разгръща и трансформира; адекватната спрямо възможностите на съзряващия млад изпълнител стратегия по използване на най-характерните за инструмента похвати, подхода към звукоизвличането и възпроизвеждането на разнообразните щрихи. Така необходимата подготвителна работа по овладяването на фактурата и техническите трудности и довеждането на творбата до сценична реализация от педагогическа гледна точка е максимално удобно програмирана и органично планирана. Нищо чудно – богатият педагогически опит на Б. Танева, съчетан с нейната интензивна инструментална изпълнителска практика, дава своето повече от очевидно отражение.

Накрая ще отбележа, че дефицитът на творби за подрастващи инструменталисти, които да придобият начален опит и да изпитат уникалното усещане да солират на камерен оркестър, ще бъде компенсиран точно благодарение на подобни ярки, талантиливи и целенасочено планирани произведения. Те са актуални със своя съвременен музикален език и находчиви идеи за овладяване на основни инструментални умения, както и за полагане на перспективни основи за комуникация със съпровождащия оркестър. Познавайки отблизо креативната същност на композитора Борислава Танева, аз очаквам нови ярки образци в тази важна, формираща бъдещето на нашето музикално изпълнителско изкуство област.